

LEVERDIALYSE REDT

Als de lever het acuut laat afweten, bood een dringende levertransplantatie tot voor kort de enige kans op overleving. Sommige van die patiënten kunnen nu ook geholpen worden met leverdialyse. Geen wondermiddel, maar wel een manier om kostbare tijd te winnen.

’ In 2008 werden 26 patiënten met leverdialyse behandeld.

Bij leverdialyse worden afvalstoffen uit het bloed verwijderd die de zieke lever niet meer zelf kan opruimen. De behandeling wordt toegepast bij patiënten met bepaalde chronische leverziekten die een acute opstoot doormaken en zonder leverdialyse weinig of geen kans op overleving hebben. De techniek die het UZA gebruikt, is MARS, voluit *Molecular Adsorbent Recirculating System*.

‘Het is de bedoeling om de patiënt uit het acute stadium te halen, of als dat niet lukt, vier of vijf dagen tijd te

winnen in afwachting van een levertransplantatie’, verduidelijkt prof. dr. Peter Michielsen, adjunct diensthoofd gastro-enterologie hepatologie. ‘In die korte periode ondergaat de patiënt drie tot vijf dialysesessies. Het bloed wordt gespoeld met albumine, een eiwit waaraan de afvalstoffen zich binden. Doordat vergevorderd leverfalen vaak gepaard gaat met nierproblemen, ondergaat de patiënt tegelijk klassieke nierdialyse. Ondersteuning door de dienst nefrologie-dialyse is dan ook noodzakelijk.’

Wie gaat dat betalen?

De behandeling is peperduur en werd tot voor kort niet terugbetaald. Michielsen: ‘Sinds 2008 financiert het RIZIV leverdialyse echter in het kader van een studie waaraan alle Belgische transplantatiecentra deelnemen. In 2008 werden in totaal 26 patiënten met MARS behandeld, van wie tien in

De Schildklier

Wat is de schildklier?

De schildklier bevindt zich vooraan in de hals. Ze produceert hormonen die een cruciale rol spelen bij de stofwisseling en beïnvloedt zowat alle vitale lichaamsfuncties, waaronder verbranding, polsslag, hartfunctie, lichaamstemperatuur en gewicht. Bij een foetus zijn schildklierhormonen essentieel voor de ontwikkeling van de hersenen. Bij jonge kinderen regelt de schildklier onder meer de groei van de botten en het zenuwstelsel. Problemen kunnen ontstaan als de schildklier te traag of te snel werkt.

Wat als de schildklier de traag werkt?

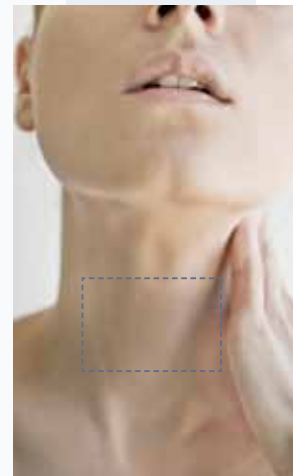
In dat geval spreken we van hypothyroïdie. De verbranding verloopt trager en het lichaamsgewicht neemt toe. Patiënten hebben vaak te kampen met vermoeidheid, koudegevoel, een trage pols en een verhoogde cholesterol, en uitzonderlijk ook haaruitval of afbrokkelende nagels. Een trage schildklier kan het gevolg zijn van de ziekte van Hashimoto, een auto-immuunziekte waarbij lichaamseigen cellen worden afgebroken. Zo'n 0,1 tot 10% van de bevolking, voornamelijk vrouwen, krijgt met Hashimoto te maken. Behandeling is relatief eenvoudig en bestaat uit een dagelijkse tablet met schildklierhormoon.

Wat als de schildklier te snel werkt?

Bij een te snelle schildklierwerking of hyperthyroïdie gaat het lichaam in overdrive. De patiënt is hyperactief, reageert vaak nerveus en emotioneel, verliest gewicht en heeft het altijd warm. Vaak is ook hier de oorzaak een auto-immuunziekte: de ziekte van Graves-Basedow, die voorkomt bij 0,1 tot 2% van de bevolking en vijf keer vaker bij vrouwen. Een typisch symptoom zijn uitpuilende ogen. De ziekte van Graves wordt in eerste instantie behandeld met medicijnen. Bij herhaalde opstoten en als er geen oogproblemen zijn, probeert men het met radioactief jodium. In zeldzame gevallen wordt de schildklier operatief verwijderd.

Waarom is jodium zo belangrijk?

Jodium is een essentieel element voor de productie van schildklierhormoon en zit onder meer in verse vis, zeevruchten, melkproducten en bepaalde groenten. In regio's waar die producten minder vaak op het menu staan komen vergrote schildklieren of kropgezwellen vaker voor. Bij jonge kinderen kan een ernstig jodiumtekort leiden tot een groeiachterstand en verminderde intellectuele ontwikkeling.

LEVENS

het UZA. Van die 26 kregen tien intussen een donorlever, zes konden na de behandeling van de acute wachtlijst worden gehaald. Tien anderen zijn toch overleden.'

'Vanwege de hoge kosten komen alleen patiënten met welbepaalde indicaties in aanmerking. Onder hen mensen met een acute opstoot van bijvoorbeeld hepatitis B of C of heel ernstige leververgiftiging, patiënten van wie de lever na een transplantatie niet op gang komt en personen bij wie een heel groot stuk van de lever is weggenomen,' zegt prof. dr. Dirk Ysebaert, diensthoofd transplantatieheekunde.

Leverdialyse kan niet alle leverfuncties overnemen. Een wondermiddel is het dus zeker niet. 'Maar het geeft ons wel extra tijd en verhoogt zo de overlevingskansen. De studie zal uitwijzen of het zinvol is om de therapie als standaardbehandeling te weerhouden,' aldus Michielsens.